

Ομιλία Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης κ. Στέργιου Πιτσιόρλα στην εκδήλωση της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος

Καλησπέρα σας.

Τα τελευταία χρόνια όλοι μάθαμε πολλά και θα πρέπει να συμφωνήσουμε ότι πρέπει να ξεκινήσουμε τις συζητήσεις για το μέλλον από αυτά. Ότι θα είμαστε ειλικρινείς με τους εαυτούς μας, θα αποδεχθούμε αλήθειες που για χρόνια δεν θέλαμε να αποδεχθούμε, και θα σχεδιάσουμε το μέλλον με διαφορετικό τρόπο. Κι εγώ έμαθα πολλά δυο χρόνια στο ΤΑΙΠΕΔ και μαθαίνω πολλά λίγους μήνες τώρα στην κυβέρνηση.

Το πρώτο που μάθαμε όλα τα κόμματα που μετείχαμε, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο στην κυβερνητική ευθύνη αυτά τα χρόνια, είναι τα αμείλικτα προβλήματα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε από τη στιγμή που βρεθήκαμε –και θα το πω πολύ απλά- στην «ανάγκη» των δανειστών μας. Και πως ό,τι και να λέμε θα πρέπει να πάρουμε δύσκολες αποφάσεις και να είμαστε ειλικρινείς με τον ελληνικό λαό. Όμως να φροντίσουμε να βγούμε σύντομα από αυτό τον «ζουρλομανδύα».

Όλες οι κυβερνήσεις υποχρεώθηκαν να πάρουν δύσκολα μέτρα. Ενδεχομένως στη βιασύνη και την πίεση να υπήρξαν πρόχειρα νομοθετήματα και άδικες ρυθμίσεις. Από τη στιγμή που αρχίζει να διαφαίνεται μια προοπτική, θα πρέπει να συμφωνήσουμε ότι θα τα βάλουμε όλα στο τραπέζι με ψυχραιμία και κυρίως με ειλικρίνεια μεταξύ μας.

Προχθές διαφάνηκε μια σαφής προοπτική για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και νομίζω ότι αυτό είναι το πρώτο που μας απασχολεί όλους αυτή την ώρα. Διαφαίνεται μια ρεαλιστική δυνατότητα να ξεπεραστούν οι διαφωνίες και οι αντιθέσεις μεταξύ των δανειστών μας, να βρεθεί ένα *modus vivendi* εν αρχή μεταξύ τους και στη συνέχεια να υπάρξει συμφωνία με την ελληνική κυβέρνηση και στα επιμέρους ζητήματα για να ολοκληρωθεί όσο πιο γρήγορα γίνεται η αξιολόγηση.

Αυτό είναι το μείζον εάν θέλουμε να πάμε μπροστά. Να συνεννοηθούμε όμως επίσης ότι αυτή η ολοκλήρωση προφανώς θα απαιτήσει συμβιβασμούς. Να γίνει βεβαίως όσο γίνεται πιο ανώδυνη, και αυτό είναι ευθύνη της κυβέρνησης. Εκεί πρέπει να είναι κι ο έλεγχος της αντιπολίτευσης και όλων. Να λέμε όμως ότι μπορεί να κλείσει η αξιολόγηση χωρίς κανέναν συμβιβασμό, δεν είναι η αλήθεια και δεν πρέπει η μεταξύ μας αντιπαράθεση να γίνεται σε αυτό το επίπεδο. Επίσης να συμφωνήσουμε όλοι ότι πρέπει να σχεδιάσουμε τον δρόμο για την ανάπτυξη κι ότι αυτή τη στιγμή οποιαδήποτε συζήτηση περί άμεσων εκλογών ενισχύει την αβεβαιότητα περί τη χώρα.

Μιλώντας για την ανάπτυξη και τις προοπτικές της οικονομίας, πρέπει να συμφωνήσουμε σε μια πολύ βασική αφετηρία. Το 2009, δεν φτάσαμε στην χρεοκοπία, επειδή κάποιος ανακάτεψε τα νούμερα, αλλά επειδή έφτασε στα όρια που δεν μπορούσε πια να λειτουργήσει ένα μοντέλο οικονομικής λειτουργίας και ανάπτυξης. Μπορούμε να συζητάμε χρόνια εάν οι δυο θητείες Καραμανλή διόγκωσαν τόσο τα έξοδα ή εάν η προηγούμενη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ λειτούργησε σωστά.

Το βασικό όμως είναι ότι είχαμε πολύ σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης στα χαρτιά και πρωτοφανή για τα δεδομένα της χώρας ρευστότητα που εισέρρευσε στα ταμεία και παρά ταύτα, φτάσαμε εδώ που φτάσαμε. Πρέπει να συνομολογήσουμε ότι φταίει κάτι βαθύτερο, εάν θέλουμε να λύσουμε τα προβλήματα από εδώ και μπρος.

Πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι ότι η κρίση που αντιμετωπίζουμε δεν είναι μια κρίση χρέους που προέκυψε ξαφνικά, αλλά μια βαθύτατη κρίση ανταγωνιστικότητας. Η ελληνική οικονομία δεν μπορούσε να σταθεί, από ένα σημείο και πέρα, στο πλαίσιο του φονικού διεθνούς ανταγωνισμού. Ενός ανταγωνισμού που τις τελευταίες δεκαετίες με την απελευθέρωση των αγορών και τις διαδικασίες της παγκοσμιοποίησης πήρε διαστάσεις πρωτοφανείς και άγνωστες μέχρι τότε.

Σε αυτό το πλαίσιο, η ελληνική οικονομία δεν μπορούσε να σταθεί και δεν θα καταφέρει να σταθεί εάν τη φτιάξουμε πάλι έτσι. Πρέπει λοιπόν από αυτό να ξεκινήσουμε. Να συμφωνήσουμε ότι δεν μπορεί να είναι το 70% του ΑΕΠ η κατανάλωση, ούτε το 1% οι άμεσες ξένες επενδύσεις. Από αυτή την αφετηρία ξεκινώντας πρέπει να δούμε το μέλλον.

Το πρώτο που πρέπει να αλλάξει είναι η κουλτούρα που έχουμε ως λαός, ως πολιτικό σύστημα, για τα θέματα αυτά. Αναφερθήκατε στις σχέσεις δημόσιου κι ιδιωτικού τομέα. Θα σας δώσω ένα παράδειγμα. Έχουμε ως χώρα ένα σημαντικό εργαλείο στα χέρια μας που λέγεται Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Όλες οι χώρες που βρέθηκαν σαν εμάς σε κρίση το χρησιμοποίησαν σε πολύ μεγάλη έκταση για να προσθέσουν στα λίγα κρατικά χρήματα, πολλά ιδιωτικά και τραπεζικά και να κάνουν έργα.

Εμείς δεν το κάναμε. Εμείς δεσμεύσαμε από το ΠΔΕ μέχρι τώρα 40 εκατ. το χρόνο για τα ΣΔΙΤ, ενώ η Πορτογαλία 1,2 δις. Αυτό σημαίνει ότι μπόρεσε και έκανε πολλαπλάσια έργα από εμάς. Αυτό είναι μια ευθύνη όλων μας. Δεν θέλω να υπερασπιστώ ότι τα κάνει όλα καλά αυτή η κυβέρνηση, όμως θα είναι λάθος να φορτώσουμε όλες τις αιτίες της κρίσης σε μια κυβέρνηση δύο ετών, όσα λάθη κι αν έχει κάνει, γιατί αυτές είναι βαθύτερες.

Το πρόβλημα των απορριμμάτων, για παράδειγμα, είναι τεράστιο. Δεν το έχουμε αντιμετωπίσει για δεκαετίες και τρώμε συνέχεια πρόστιμα. Έχουμε 270 εκατ. σε αυτή την περίοδο από το ΕΣΠΑ διαθέσιμα για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος και αιτήματα που αθροιστικά ξεπερνούν το 1 δισεκατομμύριο ευρώ. Είναι ολοφάνερο ότι δεν μπορούν να γίνουν όλα.

Την ίδια ώρα οι δήμαρχοι, ανεξαρτήτως πολιτικής καταβολής, στη συντριπτική πλειοψηφία τους υποστηρίζουν ότι δεν θέλουν να τα κάνουν με ΣΔΙΤ, αλλά με αμιγή κρατική χρηματοδότηση. Τι σημαίνει αυτό; Ότι θέλουν να τα κάνουν με τον παραδοσιακό τρόπο και τα προβλήματα που έχουν τα δημόσια έργα, σε αντίθεση με ένα έργο ΣΔΙΤ, το οποίο θα εξασφαλίσει τήρηση προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματος, πολύ υψηλό επίπεδο κατασκευής και συντήρησης για όσα χρόνια διαρκεί η σύμβαση.

Αυτό λοιπόν πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Εάν δεν το κάνουμε φλυαρούμε αδίκως. Διότι με τα 270 εκατ. και τη μέθοδο των ΣΔΙΤ μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το σύνολο του προβλήματος. Χωρίς αυτή τη μέθοδο ελάχιστα θέματα θα λύσουμε και με τρόπο πλημμελή.

Αυτό το κρατικοδίαιτο μοντέλο οικονομίας έχει μπολιάσει και τη λογική της επιχειρηματικής κοινότητας, η οποία πρέπει επίσης να προσαρμοστεί. Διότι αυτή η μεγάλη ρευστότητα των προηγούμενων ετών, διοχετεύθηκε με συγκεκριμένους τρόπους και δεν είναι κανείς άμοιρος ευθυνών.

Όταν πήγα στο ΤΑΙΠΕΔ βρήκα κολλημένο ένα μεγάλο έργο. Την ιδιωτικοποίηση του Αστέρα Βουλιαγμένης. Το είχε σταματήσει, και ορθώς, το ΣτΕ, διότι κατατέθηκε ένα επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο προέβλεπε την κατασκευή 100 βιλών. Τη στιγμή που είχαν έρθει οι επενδυτές και είχαν συζητήσει 15 βίλες. Βεβαίως η επένδυση κόλλησε. Κάναμε διαπραγμάτευση από την αρχή, καταλήξαμε πάλι στις 15 βίλες, λύσαμε αρχαιολογικά και δασικά προβλήματα και τώρα ξεκινά η υλοποίηση της επένδυσης. Έπρεπε όμως και οι επενδυτές να δεχθούνε ότι αυτά τα προβλήματα πρέπει να λυθούν, όπως πρέπει να λυθούν κάποια προβλήματα στο Ελληνικό προτού ξεκινήσει η επένδυση.

Πρώτη προϋπόθεση λοιπόν για να μπορούμε στην ανάπτυξη είναι η αλλαγή κουλτούρας, συνολικό θέμα που μας αφορά όλους κι όχι μόνο μια κυβέρνηση της Αριστεράς. Άλλοι κυβερνούσαν όταν φτάσαμε στην κρίση και δεν το λένε με διάθεση αντιπαράθεσης, αλλά πρέπει να συνειδητοποιήσουμε τώρα το πρόβλημα.

Ακόμη, πρέπει να σχεδιάσουμε με βάση τα πλεονεκτήματα της χώρας. Μια ανάπτυξη εξωστρεφή και μια οικονομία που θα μπορεί να στέκεται ανταγωνιστικά. Όσο διάστημα ήμουν στο ΤΑΙΠΕΔ, είδα εκατοντάδες ξένους επενδυτές. Για όποιο λόγο και αν έρχονταν, στο τέλος με ρωτούσαν πού μπορούν να επενδύσουν στον τομέα των τροφίμων. Δυστυχώς, δεν έχουμε επεξεργασμένες προτάσεις. Την ίδια ώρα, έχουμε τεράστια κονδύλια που δεν αξιοποιούμε για τον αγροτικό τομέα. Γύρω μας όμως υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για τα προϊόντα που παράγουμε στην Ελλάδα. Κι αυτό είναι πρόβλημα δεκαετιών.

Διότι θα θυμάστε όλοι τις περίφημες χωματερές και τα τεράστια ευρωπαϊκά κονδύλια για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών που πήγαν όλα στράφι. Τώρα στην κρίση έχουμε εξαιρετικά δείγματα μικρών παραγωγών που χωρίς καμιά βοήθεια κάνουν θαύματα και πρέπει να διδαχθούμε. Να αξιοποιήσουμε τα πλεονεκτήματα της χώρας μας. Αυτά είναι η γεωγραφική θέση, η κλιματολογικές συνθήκες, η ιστορία και ο πολιτισμός της.

Κάναμε το βήμα στον Πειραιά. Για την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού, ανεξάρτητα από το τι έλεγαν τα κόμματα στην κορυφή, το σύνολο των δυνάμεων που λειτουργούσαν στο λιμάνι ήταν αντίθετες. Τώρα τα πράγματα έχουν αλλάξει. Έχουμε τα πρώτα θεαματικά δείγματα στον Πειραιά και τα επόμενα χρόνια θα γίνει μια κοσμογονία. Αυτό μας δείχνει ένα δρόμο. Το ρόλο που μπορεί να παίξει η χώρα μας στο διαμετακομιστικό εμπόριο. Σύμφωνα με έρευνα, εξυπηρετούμε με τις υποδομές που έχουμε σε logistics μόνο το 10% των υπαρχουσών αναγκών.

Πρέπει να σχεδιάσουμε με νέο τρόπο την οικονομία, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα που έχει η χώρα σε πολλούς τομείς, όμως θα πρέπει να συνεννοηθούμε ότι αυτή η αξιοποίηση θα γίνει κατά κύριο λόγο από την ιδιωτική πρωτοβουλία, με το κράτος σε έναν ρόλο εποπτικό, ελεγκτικό, ρυθμιστικό, που θα βάζει αυστηρά πλαίσια. Εκεί πρέπει να εξαντλείται η αυστηρότητα. Έτσι θα μπορέσουμε να διαμορφώσουμε μια καινούργια επιχειρηματικότητα. Θα μπορούσαμε να είμαστε στις πρώτες θέσεις στις παγκόσμιες

αλυσίδες ποιότητας των προϊόντων, λόγω της ποιότητας των προϊόντων που παράγουμε και δεν μετέχουμε καν.

Είμαστε σε μια στιγμή καμπής. Το 2017 μπορεί να είναι η χρονιά που θα αρχίσει μια καινούργια περίοδος για την ελληνική οικονομία. Γύρω μας υπάρχει μεγάλο επενδυτικό ενδιαφέρον. Δικό μας θέμα είναι να μπορέσουμε να το αξιοποιήσουμε και για να γίνει αυτό πρέπει να διαμορφώσουμε στρατηγική ανάπτυξης σε κεντρικούς τομείς της οικονομίας. Στις υποδομές, τον τουρισμό, τα αγροτικά, την ενέργεια.

Πρέπει να πάρουμε μεγάλες αποφάσεις. Και σε αυτά τα θέματα θεωρώ ότι το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων μπορούμε να συμπέσουμε έχοντας την εμπειρία της κρίσης. Δεν υπάρχουν περιθώρια για μεγάλες διαφωνίες. Μπορούν να χαραχθούν εθνικοί στόχοι και να προωθηθούν από κοινού.

Εμείς ως κυβέρνηση το επόμενο διάστημα θα καταθέσουμε αυτή την πρόταση για τη στρατηγική ανάπτυξης. Αυτό θα είναι μια βάση για να ξεκινήσει μια θετική συζήτηση και να ξεφύγουμε από την ανταλλαγή των πυρών με βάση το παρελθόν ή για τα προβλήματα της περιόδου της κρίσης που εκ των πραγμάτων αφορούν όλους και που κανείς δεν θα είχε μεγάλα περιθώρια εναλλακτικών χειρισμών και προτάσεων.

Ευχαριστώ